

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy hónapra	4 K

Egyes szám ára 15 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felkésző szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS MűKÖDŐHIVATAL
Zépolya-utca 1. sz. Telefonszáma: 21.

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 196. szám.

Csütörtök, augusztus 29.

Anglia a gyors békéért harcol.

Rotterdam, aug. 29. Maurice tábornok a frontról visszatérve a Daily Chronicle-ben „Lehetséges-e a teljes katonai győzelem Franciaországban” címmel azt írja, hogy minden katona biztos a győzelemben. A németek, bár három hónapig voltak a március óta elfoglalt területen, mégis semmiféle

védelmi rendszert nem készítettek, jól lehet ezt más alkalommal megszokták tenni.

Az angol hadsereg reméli a teljes, gyors győzelmet és a gyors békéért harcol. A németek ezzel szemben tárgyalásokkal akarják elérni a békét.

Katonák ki akartak fosztani egy tehervonatot.

— Harc a vasúttal. —

Szabadka, aug. 29. (Telefontudósítás.) A Szabadka mellett levő Som-sich-tanyán katonák megtámadtak egy tehervonatot, amelyet ki akartak rabolni.

Unhold Henrik állomásfőnök elősietett a hír hallatára. A katonák sor-tüzzel fogadták. Az állomásfőnök lövéstől találva összeesett.

A vasuti állomás személyzete erre felfegyverezve a katonák ellen vonult. Valóságos harc fejlődött ki, amely a vasutasok győzelmével végződött. A katonák elmenekültek.

Az állomásfőnököt életveszélyes sérülésével beszállították Szabadkára a kórházba.

A katonákat, akik minden valószínűség szerint felfegyverzett szökött katonák, a csendőrség nagy apparátussal nyomozza.

A nyugati harctérről.

Berlin, aug. 29. A Wolf esti jelentése: Arrától délkeletre az ellenségnek megújított áttörési kísérletei meghiúsultak. Bapaumetól, a Sommetől és az Aisnetől északra az angolok támadásai súlyos veszteségük mellett összeomlottak. A Somme és Oise között előtéri harcok.

London, aug. 29. Angol hivatalos jelentés aug. 28-án reggelről: Ma reggel csapataink Coppynél támadásba

kezdtek és az ellenség ellenállását legyűrték.

Kanadai csapatok a Sense és a Scarpe folyók között mélyen benyomultak a német állásokba. Elfoglaltuk Chersyit, Fontainet, Croiselst és Gavrelotot.

A Somme mellett az ellenséget az egész támadási frontunkon hátrálásra kényszerítettük. Fernandoillers kezünkben van.

Az entente követek ügye Oroszországban.

Moszkva, aug. 29. Az entente sajtó állítása, hogy a pétervári angol-amerikai követet Oroszországban jogtalanul visszatartották, valótlan. A követek szabadon mozoghatnak és csak arra az intézkedésekre várnak, amelyek lehetővé teszik Németországon keresztül való utazásukat.

A Wolff-ügynökség megjegyzi, hogy az átutazáshoz az engedélyt a német kormány megadta. Most már minden attól függ, hogy az entente országai-ban levő orosz diplomatákat hazaengedik-e vagy sem.

Az entente nagy veresége az usuri fronton.

Genf, aug. 29. A párisi „Temps” értesülése szerint az entente hadserege az usuri fronton nagy vereséget szenvedett. A hadsereg egyharmada elesett. Most négyezer bolsevik nyomul előre, hogy elvágja Vladivosztko-Carbid között a vasuti összeköttetést.

Államcsiny Chorvat nevében.

Vladivosztko, aug. 29. (Reuter jelentés.) Plechov tábornok Chorvat tábornok nevében államcsinyt követett el. Proklamációt bocsájtott ki, amelyben kijelenti, hogy a távol keleten levő orosz katonák is saját parancsnoksága alatt állanak.

A szibériai kormány ellenproklamációja után, amely Chorvat tábornok ellen irányult, az önkéntes hadsereg tömegesen átpártolt Chorvathoz. Vértanúság nem történt.

Ujabb jelentés szerint a konzuli hatóságok katonai segítséget kértek Plechov és Chorvat csapatainak lefegyverezésére. Tanácsukat valószínűleg követni fogják.

A szövetséges csapatok előnyomulása az usuri-fronton ma megkezdődött. A bolsevikiek 6 mértföldnyire visszavonultak.

A bolsevikiek flottája.

London, aug. 29. (Hivatalos.) A szövetségesek hadierője a bolsevikiek folyami flottáját szétgrasztotta.

Hindenburg egészséges.

Berlin, aug. 29. A reichenbachi hazafias párt Hindenburghoz táviratot intézett, hogy adjon életjelt magáról és ezzel cáfolja meg az egészségi állapotáról újabban megint forgalomban lévő vakhireket. Hindenburg a következőt válaszolta:

„Hála Isten olyan egészséges vagyok mint a makk. A jövőt bizalommal várom.”

A japán helyzet.

Tokió, aug. 29. (Reuter.) A helyzet Japánban feszült. Oku képviselőházi elnök felszólította a miniszterelnököt a kormány lemondására, mert a helyzetet csak így lehet konszolidálni.

Terauchy miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány hajlandó elhagyni helyét, ha a rend ismét helyreállott.

Az osztrák alkotmány revíziója.

Bécs, aug. 29. Az alkotmányrevízióról a lapokban megjelent hírekre vonatkozóan megjegyzi illetékes helyen, hogy a kormány az alkotmány revíziójának előkészítését a legfontosabb feladatának tekinti, azonban jelenleg az előmunkálatok állása nem engedi meg, hogy a szóbakerülő tervekkel a nagyközönség elé lépjenek.

Uj angol munkáspárt.

Bern, aug. 29. A „Daily Mail” jelentése szerint az unionistáknak a szervezés ügyével foglalkozó pártvezére sok százezernyi belépő nyilatkozatot küldött a franciaországi csapatokhoz, akiket felszólít, hogy bolsevisztikus és defaitista befolyásoktól mentes politikai szakszervezeti pártot alakítsanak. Nyilván ily módon szándékozik minél nagyobb részvételt biztosítani a szakszervezetek szeptember 2-ára Derbybe összehívott jubileumi kongresszusával kapcsolatos ama tervének, hogy harcias szellemű munkáspártot alakítson amely a Németországra mérendő knock out blow szellemében működjön és sikra szálljon a megegyezéssel békéért küzdő, Henderson vezérlete alatt álló Labour party és a Bowermann vezetése alatt álló szakszervezeti végrehajtó-bizottság ellen. Hogy Derbyben igazi knock out-hangulatot teremtsenek, a tengerészek szövetségének elnökével Hughes ausztráliai miniszterelnököt hívták meg ünnepi szónoknak.

A politika hírei

Wekerle és Apponyi.

Budapest, aug. 29. Az „Az Est“ arról értesül, hogy Wekerle Sándor mindenáron elakarja érni célját, hogy ősszel erős többség álljon a háta mögött. Ezért az Apponyi és Andrássy csoportot akarja visszavinni a régi alkotmánypártba, de készséggel várja a támogatást a Ház bármely oldaláról is. Beavatott körök szerint az Eberhardon nyaraló Apponyi Albert grófnak levelet írt, hogy ő és pártja álljon mellé.

„Az Est“ értesülése szerint Apponyi szeptember elején Jászberényben választói előtt nyilatkozni fog a változott politikai helyzetről és megindokolja, hogy miért ment ellenzékbe és kijelenti, hogy nem hajlandó a Wekerlét támogató kormányba belépni.

A vármegyék beosztása.

Budapest, aug. 29. A belügyminiszteriumban tegnap a vármegyék új beosztását tárgyalták. Az értekezleten jelen volt Gaál Sándor is.

Hir szerint a megoldást a jövőben úgy tervezik, hogy a 31 nemzeti vármegyével szemben 7 vármegye lesz.

Behatóan tárgyalták az erdélyi vármegyék beosztását. Hir szerint annyira összevonják az erdélyi megyéket, hogy összesen csak öt erdélyi vármegye lesz.

Szatmármegyének kettéosztási tervét elejtették.

Törvény a kereskedelmi alkalmazottakról.

Bécs, aug. 29. A kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyainak szabályozásáról szóló törvényjavaslat ősszel a Ház elé kerül.

A javaslat szerint a munkaadó és alkalmazott írásban foglalt megállapodást tartoznak kötni, amelyben a bérre, a szolgálati időre, felmondásra és évente kijáró szabadságra vonatkozó pontoknak kell fenfoglaltniuk.

Burián állása megrendült?

Bécs, aug. 29. Politikai körök véleménye szerint Burián István gróf külügyminiszter állása újabban megrendült, mert ragaszkodik ahhoz, hogy a hajdani Orosz Lengyelországot Galiciához csatolják.

Hir szerint a külügyminiszteri tárcáról lemond Burián gróf, de a közös pénzügyminiszteri tárcát megtartja.

A japán rizsforradalom.

Tokió, aug. 29. (Reuter.) A rizsforradalomban negyedmillió ember vett részt. Az áldozatok száma ismeretlen. Minóban 300 bányamunkás egész éjszaka tart harcban ötven halottat, sebesültet veszített.

A mai tőzsde.

Budapest, augusztus 29.
Magyar Hitel 1398, Osztrák Hitel 910, J. Izalóbank 576, Leszámitolóbank 856, Agrárbank —, Magyar Bank 985, Hazai 665, Ingatlan 775, Fabank 978, Közuti 815, Salgó —, Forgalmi —, Allamvasuti —, Rima 1195, Schlick 538.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-
téri eseményekről:

Német hivatalos jelentés.

Berlin, aug. 28.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös és Böhn vezérezredes hadesoportja:

Langemarcknál és az Oisetől északra visszavertünk részleges támadásokat. Az angol csapatok harci tevékenységének sulypontja a Scarpetől délre volt. Páncélos kocsik, valamint angol és kanadai gyalogság tömeges harcbevételével az ellenség az Arras-Cambrai-hadiút mindkét oldalán ismételtén átörést akart kierőszakolni.

A Pelves-Nonchytól keletre a Croiselles vonalon harcoló csapataink pomerániai porosz, hessen-nassauai és elzászi ezredek, az ellenségnek hatalmas emberi és harcianyagi túlerővel kora reggeltől fogva folytatott lökéseit Plevestől keletre Zis-Artois és Croiselles mellett felfogták. Württembergi zászlóaljakkal együtt délután megghiusította az ellenség, mély tagozódású új erővel megismételt a hadiút mentén előretörő támadását.

A 26. tábori tüzér tartalékezred Lis mellett, egészen szabadon, gyalogságunk előtt felállított ütegei közvetlen közelből tüzeltek az ellenség sűrű vonalaira. A harc déltájban áterjed a Scarpe északi partjára, dél felé pedig Merles vidékéig. Az ellenség támadásait visszavertük. Bapaume két oldalán az ellenséges támadások ereje az előző napokkal szemben csökkent. A Sommetől északra az angolok heves támadásokat indítottak Flers és Corlo között levő vonalaink ellen. Visszavertük őket, és Flers és Longueval helységeket, ahová az ellenség ideiglenesen behatolt, visszafoglaltuk. A Sommetől délre az ellenség részleges előretörései megghiusultak.

A Somme és az Oise között vonalainkat az ellenségtől elszakítottuk. Chaulnes és Roye romhalmazait tehát harc nélkül engedjük át. Sikeres védelmünk következtében az ellenség e hó 20-ika óta kénytelen volt támadásait ezen a fronton beszűntetni. Ez lehetővé tette mozdulatainknak surlódástól mentes végrehajtását. Az Oise és az Aisne között a harci tevékenység kisebb gyalogsági harcokra szorított.

A német trónörökös hadesoportja: A Vesle mellett mecklenburgi gránátosok vezetőjüknél, Chelste főhadnagynak teletörő beavatkozása folytán megghiusították az amerikaiaknak Basoches ellen irányított támadását. Badeni csapatok rohammal elfoglalták a Vesle-völgyben levő Finette helységeket. 250 amerikai foglyot ejtettünk.

Az Argonneokban sikeres előretörések alkalmával foglyokat ejtettünk.

Ludendorff.

== A bajor politikából. Berlinből táviratozók: A bajor miniszterelnök elnöklésével a birodalmi tanács külügyi bizottsága hétfőn ülést tart.

== Az aradi újságírósztrájk. Budapestről táviratozza tudósítónk: A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya tegnap délutáni ülésén hálával tudomásul vette a kiküldött bizottság jelentését, miszerint a miniszterelnöknél teljes eredménnyel jártak el a sztrájkoló aradi újságírók ügyében. A honvédelmi miniszter intézkedett, hogy a sztrájkoló újságírók fölmentését annak dacára se vonják vissza, ha a kiadók bejelentenek, hogy a felmentett újságírókat elbocsájtották. Sopronból 500, Győrből 300, Debrecenből 500 koronát küldtek a sztrájkoló újságíróknak.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Augusztus 29.

Tegnap maximum: 25.1 C°.

Ma reggel: minimum: 11.2 C°.

Ma délelőtt: Barométer 753.4 mm. Hőmérő: 28.2 C°.

Felhőzet: — Szél: DK.

Csapadék: — mm.

— Károly király Münchenben. Münchenből jelentik: Károly király tegnap délelőtt Burián István gróf külügyminiszter kíséretében ideérkezett.

A pályaudvaron a bajor király fogadta kíséretével Károly királyt. A két uralkodó a megérkezés után hosszabb megbeszélést folytatott. Később a bajor király fogadta Burián István gróft. Délelőtt diszced volt. Délután öt órakor királyunk Reichenauba utazott vissza.

— Megérkeztek a szászországi gyerekek. Az éjszaka egy órakor jött be a szegedi személyvonat a nagybecskereki pályaudvarra. A vonat egyik külön kocsiában hatvanöt szászországi gyerek érkezett hat heti nyaralásra Torontálmegyébe. A pályaudvaron gulyást és kenyeret kaptak az apró vendégek. A 65 közül 15 maradt Nagybecskereken egy tanítónő vezetésével. Ezek között nyolc fiú és hét leány, valamennyien 10–14 évesek, Drezdából valók. Mind a tizenöt elhelyezést nyert jobb módú nagybecskereki családoknál. Husz Rezsőháza, harminc Lázárföldre ment még a hajnali vonattal. Holnap, pénteken este 11 szászországi gyerek jön. Ezeket a párdányi járás községeiben helyezik el.

— Üdvözlét a Szentföldről. Ma a következő tábori képeslevelezőlapot kapta a „Torontái“ szerkesztősége: Beirut, 1918. aug. 11-én. Szívvelyes üdvözlét küld a „Torontái“ olvasóinak Beirutból, a Szentföldről (Kis-Ázsia.) Schira Antal, a „Torontái“ hű olvasója. U. i. kérem b. lapjukat továbbra is a régi címre, ide Beirutba küldeni.

— Fegyveres katonaszökevényeket szabad látni. A Külügy-Hadügy jelenti: A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a fölfegyverzett katonaszökevények ellen feltétlenül és minden előzetes tárgyalás nélkül a fegyveres erőszakot kell alkalmazni. Miután minden menekülő szökevényről és hadifoglyóról feltehető, hogy veszedelmes gonosztevő, ha a fenyegető rákiáltásra meg nem áll, az illető járőr, őr, csendőr vagy a csendőrség megerősítésére vezényelt karhatalom haladéktalanul használhatja fegyverét, amennyiben más eszköz a föltartóztatásra nem állana rendelkezésre.

— Évzáró ünnepély az écskai óvodában. Tudósítónk írja: Folyó hó 25-én délután Écska község óvónője évzáró ünnepélyt tartott a háboruban hősi halált halt tanítók özvegyei és árvái javára rendezett gyűjtéssel egybekötve. Akik az ünnepélyen jelen voltak feledhetetlen szép emléket vittek haza magukkal. A német, román, szerbajku gyermekek olyan magyaros kiejtéssel és olyan bőséges közvetlenséggel adták elő kis szerepüket, hogy a nagyszámu közönség méltán gyönyörködhetett bennük. Voltak bőven apró versek, gyermek játékok, de ami mindenkinek bámulását felkeltette az a „Hófehérke“ című gyermekjáték és egy tündérajáték volt. Az apró szereplők ügyes játékát látva csakugyan a mesék és a tündérország világában képzelte magát az ember. A jótékony célra 236 K 26 fillér gyűlt össze. A szépen sikerült ünnepély az óvónő szorgalmát hirdeti.

— Fehérneműgyűjtés a német negyedben. A hadseregnek fehérneműnek való ellátása érdekében a Hadsegélyző Hivatal megkeresése alapján a gyűjtésre a polgármester a helybeli nőegyleteket kérte fel. A nagybecskereki jótékony nőegylet az u. n. németnegyedben gyűjtött és buzgó tagjai szép eredményt értek

el, — amennyiben összesen közel 850 drb fehérműt gyűjtöttek — köztük 220 férfi inget, 124 törülközőt, 40 lepedőt stb. A gyűjtés fáradságos munkáját a következő urnók végezték: Barnaffy Kálmáné, Bielek Antalné, Jankó Ágostonné, Kamenszky Árpádné, Kluge Károlyné, Krumenacker Istvánné, dr. Mihályovits Ödöné és Popovics Pécsi Szilárdné. A gyűjtött fehérműt gyűjtő kocsival szedi össze a hatóság és az átvett fehérműről írásbeli elismervényt ad.

— **Vörhenyjárvány Zsombolyán.** A szegedi lapokban olvassuk: Szalay József dr. főkapitány jelentette, hogy Zsombolyán a vörheny járványszerűleg lépett fel és ezért a város közönségét a legnagyobb elővigyázatba inti úgy az onnan érkező lakosság, mint az onnan esetleg szállítandó élelmiszerekkel szemben. Különösen fontos ezt tudni azért, mivel Zsombolyáról sok diák látogatja a szegedi iskolákat és szeptember elején tömegesen jönnek szüleik kíséretében, ruha- és ételmezőkkel megterhelve, amik alkalmasak a járvány behurcolására. Nemesak az internátusok, de azok a családok is a legnagyobb óvatosságot tartásuk szem előtt, akik zsombolyai gyermekeket fogadnak ellátásra és el ne mulasszák azokat orvosilag megvizsgáltatni. A városi tisztifőnök a saját hatáskörében is megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Adomány.** Nesztorov Dragolyub rendőrségi tisztviselő a gör. kel. szerbek nagybaldog-asszony ünnepe alkalmából megtartott láncevigalom tiszta bevételét 101 kor. 30 fillért a Szociális Misszió pénztárába fizette be. Az adományért ezután mond halás közönetet a Szociális Misszió elnöksége.

— **Öngyilkos kinezsényi hadnagy.** Szegedről jelenté tudósítónk: Tegnap hajnalban a Petőfi Sándor sugárút egyik hónapos szobájában öngyilkosság történt. Egy géppuskás hadnagy szívenlőtte magát, rögtön meghalt. Popov Iván a hadnagy neve, 23 éves a torontálmezei Kisnezsényből való. Egy zászlóssal együtt a 26. számú házban lakott. Tegnapelőtt este még a Kass-kávéházban szórakoztak, ahonnan éjjel tájban mentek haza. A zászlós előtt többször hangoztatta Popov, hogy meguata az életet. Ugyanis gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. A napokban is magára emelte szolgálati revolverét, de ekkor a zászlós barátja kicsavarta a kezéből Popov Iván tegnapelőtt éjjel éjjel utánig beszélt. A mulandóságról filozófált, a szerelemről és a betegségről, mely ugyanis a halálba visz. Nem férfiasabb-e — mondotta — megelőzni a sok terhes szenvedést? A zászlós egy óra után elaludt. Ugyúgy, ezt észrevette a hadnagy. Várt egy ideig, aztán csendben kikereste szolgálati revolverét és szívenlőtte magát. Kisnezsény közönségben lakó szüleit értesítették az öngyilkosságról.

— **Köszönet.** Krausz Samu a Hadi Témény tisztviselője a mentők javára 20 K-t adományozott. Kollarich Gábor mentőtiszt ezután mond érte köszönetet.

— **Rendőrbírói ítéletek.** Horváth István csendőralőrmeister és Ökrös Mihály városi rendőr Golosin Jóca melencei lakostól és 7 melencei nőtlársától a nagybecskereki hetipiacon 76 kiló kenderkócot foglalt le, mert maximumán aron felül 20 K-ért bocsájtották áruba kilóját, egyébként pedig a forgalombahozatala miniszteri rendelet szerint tiltva van. A rendőrbíró a lefoglalt kenderkócot elkobozta, a nyolc terhelhet fejéknél 60 K pénzbírságra ítélte. — **Adamkó** István vásárlási igazolvány nélkül 85 kiló búzát és 53 kiló árpát vásárolt. Roszman Győző rendőralőrmeister lefoglalta a gabonát és azt a Kálnoki és Simon cégnek beszállította. A rendőrbíró Adamkót nyolcvan korona pénzbírságra ítélte. — **Tóth** József cipész a munkásbiztosítási járulékot nem fizette meg egy alkalmazottja után, jöllehet a fizetési megtagadást átvette. Husz korona pénzbírságra ítéltetett. — **Nedity** Stévané 15 liter tejet a városi tisztifőnök megvizsgálta és az egészségre ártalmasnak találta. A terhel azzal védekezett, hogy német asszonyoktól vásárolt tejjel keverte az ő tehenétől való tejet és nem tudta, hogy az romlott tej volt. A rendőrbíró

40 K-ra büntette. — A 39-es bérkocsis: Kovács Sándor 10 K-t számított fel Tóth András m. kir. postaraktárnoknak az esti temesvári vonatához. A rendőrbíró 6 K fuvartöbbletet visszatéríteni rendelte és a bérkocsist 20 koronára ítélte. — **Burger** István, a 33 as bérkocsis a hajnali temesvári vonatához fuvar vállalt, de lekészt és az utas: egy katonatiszt lemaradt a vonatról. Negyven korona pénzbírságot kapott Burger István ezért a mulasztásért.

— **Városi Mozi.** „Egy színész regénye” a címe annak a nagyhatású szerelmi drámának, amelyet a Városi Mozi tegnap mutatott be nagy tetszés mellett. A darab főszerepét egyik legkiválóbb művész, Alvin Neus kreálta, kinek szenvedélytől izzó, megrendítő játéka a vásznon is nagy hatással érvényesült. Előzetesen 30 és feleséink hatalmas működését mutatták be a nyugati haretéren. A műsort ma megismétlik. Nagy szenzációja lesz a szombati és vasárnapi műsornak „A játék a tüzzel” című lebilincselő nordisk film: a nagy moziszínészzel, Psianderrel a főszerepben.

— **Szobalenyi** keres Erdély Lilly színművésznő. Jelentkezni lelt a színháznál.

— **Peredy** Judit. E köré a név köré fonódik az a remek szerelmi dráma, amely ma este a „Modern Mozi” grandiózus műsorát uralja. Változatos és színes ez, egy leány életének hű tükrö, küzdelmeinek, erkölcsi vívódásainak drámai költeménye. Mindvégig érdekfeszítő, de tanulságos és nívós dráma ez, amely bizonyára nagy sikert fog aratni. Ezenkívül még egy nagyhatású háromfelvonásos detektívdráma — „Harc a szerelemért” címmel — fogja a gyönyörű műsort kiegészíteni. Az előadás kezdete pont 9 órakor.

A nemzetközi sakkverseny nagybecskereki győztese.

— Interjú Réti Richárdal. —

Nagybecskerek, aug. 29.

Igénytelen külsejű, szinte tulságosan szerény ember Réti Richárd, a kassai nemzetközi sakkverseny győztese. Jelenleg a tizenkettedik gyalogezred hadapródjelölt-örmeister. Ahogy fáradtan, porosan, egyenruhában leszáll a zsombolyai keskenyvágyányuról a nagybecskereki piacéren, hozzásegődöm, megkérem mondjon valamit magáról, az életéről, a kassai tapasztalatairól.

— Éppen most jövök Budapestről — mondotta, — ahol a kassai verseny után töltöttem a szabadságomból hátralévő részt. Három heti szabadságot kaptam katonáéktól arra a célra, hogy a versenyen részt vehessek. Így mentem el kinezsényi egyenruhában, miután nem volt kéznél a polgári ruhám.

— Két év óta vagyok katona és mindig mint segédszolgálatos a Hinterlandban voltam. Mint ilyen végeztem el április 16-tól július 16-ig a 3 hónapos tisztjelölt tanfolyamot Temesvárott. Most a napokban megyek magint Temesvárra „zur Konstatierung” (bajmegállapításra.)

— Hogy van az — vetettük közbe, — hogy magyar származása létre nem beszél a magyar nyelvet?

— Még kiskoromban kikerültem Bécsbe. Magyarországon születtem, a pozsony megyei Bazinban, ahol az atyámnak, aki orvos volt, *vasfürdője* volt. Később *Galgóc*-ra költözött én ott nyertem illetőséget. Ezért teljesíték katonai szolgálatait a 12-ik gyalogezrednél.

— Hány éves korában kezdett sakkozni?

— Tizenéves lehettem akkor. Bazinban a fürdőnkben kuráltatta magát *Balla*, az ismert sakkmester. Az volt az oktatóm. Később mindig többet játszottam Bécsben, mint gimnázista. Az érettségi után matematikai tanári szakra készültem, de csak egy évet hallgattam az egyetemen, azután végkép a sakkozásra adtam a fejemet. A bécsi Rotschild gyermekeit is tanítottam sakkozni.

— Mit jövedelmezett a kassai verseny?

— Kétezer koronát kaptam, mint az első díj nyertese. Ezenkívül fedezték szállóbeli és vendéglői költségeimet. 2 héti tartott a verseny. Nemzetközi versenyen még nem voltam,

a kassai volt az első, ahol a Charousek emlékversenyen lettem az első. Az 1910—11. évi bécsi versenyen első, San Remóban a hatodik díjnyertes, 1912-ben Abbáziában és a következő évi bécsi versenyen a harmadik, 1914-ben Badenben a 4-ik, 5-ik díjat osztottam meg.

— Játszott az édesatyja is sakkot?

— Óh igen, de nagyon gyenge játékos volt. Kiskoromban gyakran megvertem sakkban boldogult atyámat. Van egy bátyám, aki megmondhatnám gyűlöli a sakkot...

Réti Richárd most mindössze huszonkilenc esztendő. Fekete, borotvált arcú, kedves modoru fiatalember. A szeme csodálatos tüzben ég, ha a sakkról beszél, a figuráiról, amelyek neki a szenvedélyt és egyúttal a megélhetést is jelentik.

— hó.

Hazajött a fogságból a férjürem.

Családi bonyodalom, mely tragédiának indul s idillikus vigjátékban végződik.

Messzi Szibériából, az orosz steppékről, a kínai határ mellől, a Kaukázus bérci közül tömegesen jönnek haza a mi hadifoglyaink. A vágy szárnyakat növesztett az évek óta rabságban sanyalódóknak, hogy minél hamarabb itthon lehessenek, hogy karjukba ölelhessék az asszonyt, megcsókolják a régóta nem látott gyermeket, aki azóta már megnőtt, talán meg sem ismeri a rabságban megöszült apát. És gyakran megtörténik a véletlenek az a különös játék is, hogy a hazatért hadifogoly visító apróságot talál tűzhelyén. Az ilyen viszontlátásokból származnak azután a családi tragédiák, amelyek a bíróság előtt nyerne prózai befejezést.

A napokban Nagybecskereken is tragédia készült. Hosszas rabságból tért haza egy iparos. Még messzi Oroszországba kapta ismerőseitől és „jóakaróitól” a levelet, hogy az asszony itthon selyemben jár, finom elegáns urakkal sétál, törzslátogatója a mozinak stb. stb. Érthető, hogy milyen lelkiállapotban érkezett haza a nagybecskereki iparos.

Sötét este kopogtatott be a külvárosban levő lakására. Véletlenül otthon volt a feleség, aki leánynevéről együtt lakott. Az asszony, amikor régen nem látott élete párja belépett a szobába, az örömtől elájult. A sógornő a hazatért nyakába borult és örömkönyveket ejtett. Szóval stilszerű családi jelenet játszódott le — az asszonyok részéről.

A férj azonban a helyzethez és lelkiállapotához illő zord tekintettel nézte végig feleségét és sógornőjét. Amikor az asszony magához tért, a hazatért katona, jobban monda: a váratlan vendég megragadta az asszony bluzát és ráfördt:

— Mi ez? Selyem-rongy. Én nem ilyenben hagytalak itthon. Hol szerezted ezt?

A feleség hallgatott. Sokatmondóan hallgatott, úgy, hogy a férj ütésre emelte a kezét. A sógornő sikoltva ugrott közéjük és kérte a felindult embert, aki nyersen kiáltott a leányra:

— Mit véded? Te is olyan vagy, mint ő! Takarodjatok a házamból!

A két nővér azonban nem mozdult ki a házból. Később vacsorát tettek az asztalra. A férj haragja kissé elpárolgott, amikor a párolgó ételt meglátta. Már egészen csendes ember lett. Amikor finom falatokkal csillapította éhségét. Szemközt ült vele az asszony, aki két karjára támasztva fejét busan nézett a rabságban megnyultarcu férfira. Csendesen nézgették egymást, majd megszólalt az asszony:

— Hallom, hogy Oroszországban asszonyod volt.

— Nekem? — kérdezte ijedten a férj.

— Neked, válaszolta az asszony. Hazatért ismerősök mondták. Aztán szép volt legalább? Sebb volt, mint én?

A férj hallgatott. A szemét lesütötte, nem mert már az asszonyra nézni. Majd esadesen megszólalt:

— *Hát olyan orosz nőszemély volt.* Nem volt sebb náladnál...

Az asszony kérelhetetlen nyugalmal tovább folytatta:

— Aztán azt is mondják, hogy gyereket is hagytál Oroszországban. Igaz?

A férj feje a mellére hanyatlott. Már nem mert szólni. Kiderült minden büne, nem tudott védekezni. Meg kell jegyeznünk, hogy az asszony semmit sem hallott férjéről, csak asszonyi ravaszsággal ráhibázott az igazságra. És másnap karonfogva, mint a fiatal házasságok mentek sétára, mentek moziba, vendéglőbe, azután haza a meghitt családi fészekbe...

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

17992—1918. kig. szám.

1131

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterelnök ur alábbi rendeletét szigoruan alkalmazkodás céljából közlöm az érdekeltekkel:

Másolat: A m. kir. miniszteriumnak 3310. 1918. M. E. számú rendelete a közszükségleti cikkek forgalombahozatalánál előforduló visszaélések megállítására tárgyában kiadott 3678/1917. M. E. számú rendelet kiegészítéséről. A m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a 3678/1917. M. E. szám alatt kiadott, a Budapesti Közlönynek 1917. évi október hó 2. napján megjelent 227. számában kihirdetett rendelet kiegészítésül a következőket rendeli:

1. §. Aki közszükségleti cikkeket, előállításkorra szolgáló anyagokat, valamint forgalombahozatalukhoz szükséges tartályokat (ládát, hordót, zsákot stb.) továbbadás céljára elad, köteles a vevőnek legkésőbb az áru átadásával egyidejűleg számlát vagy jegyzéket kiszolgáltatni. A számlának (jegyzéknek) tartalmaznia kell az ügylet megkötésének időpontját, az eladó és a vevő teljes cégének, ilyenek hiányában nevének megnevezését és üzleti telephelyének, ilyenek hiányában lakásának helyét, ugyancsak az eladott áru mennyiségét (súlyát), minőségét és vételárát. Az árunak postán vagy vasuton küldeményként történő szállítása esetén az eladó a számlát vagy jegyzéket legkésőbb az áru feladása napján a vevő címére ajánlott leveleiben köteles elküldeni. Az előző bekezdés alá eső árusítás esetében a vevőnek tilos az árut szabályszerű számla vagy jegyzék nélkül, illetőleg annak kézbevétele előtt átvenni.

2. §. Mindazok, akik közszükségleti cikkeknek előállításukra szolgáló anyagnak, valamint forgalombahozatalukhoz szükséges tartályoknak (ládának, hordónak, zsáknak stb.) akár a közvetlen fogyasztás, akár továbbadás céljából való árusításával foglalkoznak, kötelesek az üzlethelyiségükben vagy raktáraikban levő eladásra szánt árukat azok eladási árát pontosan felüntető függőjeggyel ellátni vagy eladási árukat más alkalmas módon szembe-tűnően megjelölni. Az élelmicikkek eladása árát az üzlethelyiségben szembeálló helyen elhelyezett árjegyzéken fel kell tüntetni, az edényben (hordóban, zsákban vagy egyéb tartályokban) elhelyezett élelmicikkek eladási árát pedig az elhelyezésükre szolgáló edényre alkalmazott feliraton is fel kell tüntetni. A kirakatokban elhelyezett minden közszükségleti cikknél annak árát fel kell tüntetni.

3. §. Az 1. és 2. §-ban felsorolt eladók kötelesek a rendelet szövegét üzlethelyiségükben mindenki részére könnyen hozzáférhető és szembeálló helyen kifüggeszteni.

4. §. Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. E kihágás miatt az eljárás a 3678/1918. M. E. számú rendelet 3. §-ában megjelölt hatóságnak hatáskörében tartozik.

5. §. Ez a rendelet a kihirdetését követő 15-ik napon lép életbe. Területi hatályára és végrehajtására nézve a 3678/1917. M. E. számú rendelet 36. §-a irányadó. Budapest, 1918. évi július hó 23. napján. Dr. Wekerle Sándor s. k., m. kir. miniszterelnök.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 22-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

10—1918. sz.

917—21

Pályázati hirdetmény.

A *Kumán* (Torontálmege) községi
helyettes tanítói állásra

pályázat hirdettetik.

Javadalma: Alapfizetés 1000 korona, a miniszteri rendelet által megállapított drágasági pótlék és a ruhabeszerzési segély. Pályázati határidő **szeptember hó 15-e.** Felszerelt kérvények Nikolics Milán (Kumán) iskolaszéki elnök címére küldendők. Ezen állásra tanítónők is pályázhatnak.

Kumán, 1918 augusztus 25.

Nicolics Milán, isksz. elnök.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Régi, de kitűnő karban lévő
8 HP. Hoffer és SchrantzLevelezés kizárásával, csak
személyes tárgyalás!

magánjáró cséplőkészlet
20.000 kor.
eladó.

Üzemben megtekinthető a Magyar
Vetőmagvakat Nemesítő Intézet-
nél Belencén (Temes m.).

„SIGORIN“

csoda gyorsasággal irtja

a poloskát

Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K.
1 drb fecskendő 2 K. Kapható: min-
den gyógyszerárban, drogáriában
és fűszerkereskedésben Budapesten
Török gyógyszerár, Király-utca 12.

Magyarországi egyedárusító: 633

REMÉNY gyógyszerár, PÉCS.

2 borbélysegéd

azonnal vagy két hét múlva
felvétetik 60 K havi fizetés
és teljes ellátás mellett.

Martinov Szvetazar

Fő-utca.

915

Anyabarányokat *raczka-fajtát*
vesz nagyobb
számban

Grünwald Testvérek és Schffergazdasági osztálya Budapest, V., Rudolf-tér 5
891

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől

17994—1918. kig. szám.

1131—3.1

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterium 3018—1918. M. E. számú rendelete a gubacsért követelhető legmagasabb ár megállapításáról ugyanannak 3019—1918. M. E. számú rendelete a nyers marha- és lóborjúért, valamint a kész bőrökért követelhető legmagasabb árak megállapítása és egyes bőrfajták gyártásának szabályozásáról és a gépszijbőrökért, valamint az ezekből készült szijakért követelhető legmagasabb árakról, végül ugyanannak 3020—1918. M. E. számú rendelete a nyers marha-, borjú-, disznó-, szarvas-, őz- és zergebőrök forgalomba hozataláról a „Budapesti Közlöny“ aug. hó 2-iki számában megjelent és augusztus 3-án életbe lépett és vele egyerejűleg a 2375—1915. M. E., 3470—1915. M. E., 2042 1916. M. E. és 3353—1916. M. E. számú rendeletek hatályukat veszítették, de a hatályuk alatt keletkezett jogviszonyokra elkövetett kihágásokra ezentul is alkalmazást nyernek.

A fenti rendeletek iránt érdeklődők közelebbi felvilágosítást nyerhetnek Havas Dániel városi számvevőnél a hivatalos órák alatt.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 22-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

Kávéházban, ven-
dégloben kérjük a

„TORONTÁL“-t**Viszketegséget, sümört, rüh****Skaboform-kenőcs**

leggyorsabban elműszítja a Dr. Flesch-féle eredeti
törvény-
sen védett
nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr.
Flesch-féle körjűnk. Próbátégely 5 K., nagy tégely
5 K., családi tégely 12 K. — Kapható a helybeli gyögy-
szertárakban vagy direkt a közlönél rendelve.
Dr. FLESCH E. „Korona“ gyógyszerára
Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!

Árverési hirdetmény.

Aurélháza község 2400 hold határán
gyakorlandó vadászati jog 1918. évi
szeptember hó 14-én a jegyzői irodában
megtartandó nyilvános árverésen bérbe
fog adatni.

Kikiáltási ár 360 korona.

Aurélháza, 1918 augusztus 26.

Dittrich, jegyző.

214—1918. B. V. K. sz.

919

Árverési hirdetmény.

A temesvári kir. járásbíróóság 1916. évi 568.
számu végzésével megkeresett nagybecskereki
kir. járásbíróóságnak 1917. évi Pk. 652. számu
végzése folytán az Első magyar általános biz-
tosító társaság javára 479 korona 88 fill. tőke-
követelés és járuléka erejéig elrendelt bizto-
sítási kielégítési végrehajtás folytán 1917. évi
február hó 8. napján lefoglalt és 3600 koro-
nára becsült ingóságokra az árverés elrendel-
tetven, annak alperes lakásán, Ernőházán
leendő megtartására határidőül 1918. évi szept.
hó 5. napjának délelőtti 9 órája kitűztetik az
1917. évi Pk. 682—8. sz. alatt kelt végzés
alján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: Egy zongora, 1 tehén, 1 borjú.
Nagybecskerek, 1918 augusztus 20.

Kiss István,
kir. bír. végrehajtó.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

16791—1918. kig. sz.

1131

Hirdetmény.

Egyes olajosmagvaknak, u. m. napraforgó-
magnak, tökmagnak és vadrepce-
magnak váért való feldolgozásáról szóló
2695—1918. M. E. sz. rendelet a „Buda-
pesti Közlöny“ július 27-iki számában
megjelent és ugyanakkor lépett életbe.

Érdekeltek közelebbi felvilágosítást nyer-
hetnek Havas Dániel városi számvevőnél
a hivatalos órák alatt.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus
hó 7-én.**A polgármester helyettes.****Nyomdasztanoncul**

legalább két középiskolát jó
eredménnyel végzett fiu heti-
fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.